

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Liubliana, sreda 12. julija 1939

Cena posamezni številki din 1'50

Solidarnost Balkana

V dnevih živahnega mednarodnega političnega in gospodarskega posvetovanja za bodočo ureditev zvez in odnošajev med narodi je naloga, govoriti o vedno prisrčnejših stikih med Jugoslavijo in Bolgarijo najbolj priljubljeno in razveseljivo opravilo za vsakega sodelavca pri zboljševanju naših življenjskih razmer in pogojev. Blejski dogodki tega tedna so vili vsem ljudem, zlasti v Sloveniji, novega upanja v zvesto bratsko sodelovanje na podstavi skupnih narodnih, kulturnih in tvarnih interesov. Da je bilo to upanje že v vsem našem delovanju in pripravih, to so pokazale že neštete skupne manifestacije v zgodovini in v neposredni sedanjosti. Tako so se poleg pakta o večnem prijateljstvu pojavljali vedno in vedno razločnejši skupni nastopi, so se poglobljali stiki med našimi narodi in med organizacijami, kakor so bili vedno krepki med najzavednejšimi posamezniki.

Ti stiki med našim in bolgarskim narodom, prav tako pa tudi med vsemi narodi na Balkanu so bili vedno naravno močni, pristni, spontani in še tembolj so morali postati krepki med našima predstavnicama, obema slovanskima državama — kljub vsemu, kar ju je v dolgih dobah nevarnega zadrželo oziroma prehodno celo ločevalo. Zgodovinar bo moral nekoč celo reči, da so bili ti stiki med nami in Bolgari najsiilnejši vprav takrat, ko so bili na obzorju se zbirajoči dogodki in trenutki najnevarnejši in so grozili z velikimi udarci razdrobiti mladi napredek, mlado novo civilizacijo na Balkanu.

Slovenci bomo vedno smeli z neko primerno skromnostjo nezadovoljenega naroda reči, da smo na tej nezatajljivi skupnosti z bratskim bolg. narodom imeli svoj delež in da smo veliko pripomogli tudi k sedanjemu in nedvomno še boljšemu razumevanju, kakršno mora postati v toliko resnobnejših časih meso in kri. Posebno pa se smejo in se morajo šteti za zaslužne pri tem velepomembnem in dalekosežnem prijateljstvu naši gospodarski moči in naše organizacije, predvsem zveza slovenskega trgovstva, ki so omogočili, da je popularnost jugoslovansko-bolgarske gospodarske zveze našla daleč do nas v osrčju Evrope pripravljenih tal in da je po delu za carinsko unijo pridobila še bolj varne oblike.

Lanski trgovski kongres v Ljubljani, čigar gostje bolgarski trgovci so se počutili pri nas doma, je bil nedvoumen dokaz tega krepkega občutja bližine, ki mu danes glasno pravimo jugoslovansko-bolgarsko bratstvo. Vprav zato pa ima za nas še tembolj razveseljiv pomen novica, ki prihaja z Bleda ob zaključku diplomatskih prijateljskih razgovorov in ki nam najavlja tudi širokopotezne in odločne priprave za ureditev in za poglobitev gospodarskih stikov med prizadetima državama.

Dasi nam naši dosedanja skupni uspehi Bolgarske in Jugoslavije še povsem niso dali pravilnega upoštevanja in pravega gospodarskega rezultata, mirno in neomahljivo upamo, da bomo tem stikom mogli dati potrebno vrednost in še večji pomen. Naša prijetna dolž-

nost je, da v tem letu znova in še razločnejše povemo naše želje, predvsem pa, da ugotovimo napredek, ki sta ga v teh dneh skupnih prijateljskih manifestacij pokazali vsa jugoslovanska in bolgarska javnost tako glede pojmovanja naših prijateljskih zvez ka-

kor tudi glede zanimanja za tesnejšo, popolnejšo ureditev gospodarskega stika in sodelovanja.

V dokaz, kako veliko delo je delo za uspeh takšnega sodelovanja med odločujočima balkanskima državama in kako bi mogla še narasti v skupnosti dopolnjevana

njena zunanja in notranja moč, naj nam zadostuje za začetek izredni pomen, ki ga pripisujejo blejskim diplomatskim razgovorom in njihovim rezultatom najbližji in celo daljni sosedje, med katerimi nam je s tem omogočeno tudi — uveljaviti svoje mesto.

Brest, ki je bil skozi leta popolnoma zanemarjen, se v zadnjem času prav tako precej zahteva; ker produkcijski krogi niso mnogo pazili na rezanje tega blaga, je čisto prav težko dobiti nekoliko večjih mer.

Posebno poglavje na trgu listnatega lesa je les za furnirje. Poljska ima že vrsto let posebno politiko v svojem izvozu jelše, deloma stalno menjava izvozno carino, deloma daje izvozne ugodnosti. Naravno je, da skušajo najprej preskrbeti poljsko industrijo vezanih plošč s to surovino. Šele po pokritju poljskih potreb z jelšo se dopusti izvoz preostalih količin. Tudi iz Jugoslavije se zelo težko dobi to blago.

O tržišču okoumja je v tej zvezi težko govoriti, ker ubira ta posel svoja pota; opozarjamo na tozadevna izvajanja dobrega poznavalca ing. F. Čermaka, Pariz »O položaju tržišča z okoumjem« v isti izdaji z dne 10. jun. t. l.

Najbolj občutljiva je bukev

Med vsem listnatim drevjem povzroča bukev še vedno največ skrbi proizvajalcem. Čeprav je bukev skoraj edini listovec, ki raste v Evropi v večjih, čistih in strnjenih nasadih, in njen les predstavlja prav dragoceno surovino kljub vsem tehničnim pomanjkljivostim, se vendar eksploatacija bukovine najslabše izplača in tržišče z bukovino ne more iz svojih težav.

Po obdelavi ostane le malo bukovine. Od preostalega rezanega lesa se proda na mednarodni trg le boljše blago, medtem ko se manjvredno blago skoraj ne more prodati. Upoštevati je še treba, da sta dva trga, ki sta bila izredna odjemalca za slabše kvalitete, namreč Italija in Španija, v zadnjem času zelo malo kupovala; Italija zaradi svojih težej po avtarkiji, katere so bile podprte s pričetkom lastne produkcije bukovine v Kalabriji, in Španija zaradi državljanske vojne. Zaradi pomanjkanja odjemalcev za manjvredne proizvode rezane bukovine je prišla zlasti jugoslovanska produkcija v velike težave.

Posebni proizvodi listovcev

Tržišče s frizi in parketi trpi največ zaradi tega, ker zaostaja privatna gradbena delavnost v skoraj vseh evropskih državah za državnimi javnimi deli. Široki frizi, katerih izdelava je v vseh produkcijskih državah le skromna, se še prodajo, ozki frizi pa nimajo dobrega tržišča in so jim cene zbite.

Posli z dogami za sode so v zadnjem času malo bolj živi. Angleški trg je sprejel večje količine dog, tudi Nizozemska je kupila precej tega blaga, prav tako Nemčija, tako da je tržišče z dogami bolj čvrsto.

Mednarodna trgovina z železniškimi pragi ni zelo zadovoljiva. Mnoge železniške uprave so skrbile svoj investicijski program na minimum in privatni nakupi železniških pragov postajajo redkost. Tako piše te dni velika jugoslovanska firma z železniškimi pragi, da so izgledi za te posle zelo slabi, ker se povsod opravljajo samo državni nakupi tega lesa.

Za mnoge vrste lesa in tudi za železniške pragove se pričakuje za letos še znaten odjem, ker so se pričela dodatna trgovinska pogajanja, pri katerih se bo les upošteval kot važen izvozni predmet.

Gospodarsko stanje Zedinjenih držav

Teorija o prenasitčenosti s kapitalom in praksa

Veliki primanjkljaji državnega proračuna v Zedinjenih državah so postali normala, odkar je izbruhnila zadnja svetovna kriza in so bili potrebni orjaški programi javnih del, da bi se omilila brezposelnost. V l. 1938. določeni kredit za ta dela se je porabil doslej v višini 3.060 milijonov dolarjev. Sedanji proračun daje za javna dela še 870 milij. dolarjev. Dela obsegajo nove ceste, tudi avtomobilske ceste, mostove, vodovode in nasipe. Za sanacijo železnice se ustanavlja posebna družba, da jih odkupi in oddaja nato v zakup. Velik je tudi pomen načrta za elektrifikacijo in nadaljuje se podpiranje farmarjev oz. naseljevanja na deželi.

Vendar je določenih iz istega kredita celih 500 milijonov dolarjev za posojila inozemstvu, da bi se povečal izvoz ameriškega blaga. 200 milijonov se razdeli šele v l. 1940. in sicer z dolgoročnimi in kratkoročnimi posojili. Državne neplačnice dolgov ne dobe kredita.

Pri popularizaciji javnih del se je utrdila prikladna teorija o »prezrelem gospodarstvu«, ki ne potrebuje več oz. ne more več vpijati kapitala in nima toliko novih investicij, da bi požirale zmogljivost velike industrije. Ta teorija se je poživila po objavi novih podatkov »narodno-gospodarskega odbora« (TNEC). Po primerjavi z narodnim dohodkom so znašale investicije med l. 1923. in 1929. po 19,2 odstotka, padle v krizi l. 1933. na 6%, se dvignile l. 1937. naglo na 19,2 in spet lani padle na 15,2%. Za zaposlovanje vseh delavcev bi se morala investirati letno vsaj cela petina narodnega dohodka. Iz tega so sklepali, da ne kaže čakati na zasebniško iniciativo, marveč da mora država sestaviti nov proračun izdatkov. Zboljšanje pričakujejo od javnega pospeševanja šele v prihodnjem letu, kar je tudi v zvezi z novimi predsedniškimi volitvami. Videti pa je, da se je Unija precej naučila tudi od Anglije, ko je uvedla omenjene izvozne kredite.

Ameriško gospodarstvo pa se še doslej ni moglo rešiti brezposelnosti. Še vedno je brez dela in zasluzka 9 milijonov ljudi. Če je ta statistika zanesljiva, pomeni, da tičimo še globoko v krizi. Upoštevati pa se mora, da Rooseveltova vlada naravnost umetno uvaja višji standard zaposlenecv in istočasno ko se zvišujejo mezde uveljavlja odredbo o 40 urnem tedniku, ki ga zahtevajo delavski, zlasti Lewisovi sindikati. Od l. 1929. do 1938. se je povprečna mezda zvišala za 23%, ker so pa cene zelo padle, se računa to znižanje z 49 odstotki. Vendar pa je skupni zaslužek padel proti istemu letu za 18,5%. V Angliji se mezde niso toliko dvignile, zato je pa skupni zaslužek večji že za 20%. Delovni

čas je zdaj omejen na 44 ur, ni pa verjetno, da bi se mogel še zmanjšati, če se noče še bolj zmanjšati rentabilnost investicij, ki jo je režim kapitalu že doslej tako zelo znižal. In seveda dotok zlata iz Evrope tudi čedalje bolj onemogoča vso rentabilnost neaktivnega kapitala.

Zunanja trgovina Amerike

V trgovinski bilanci drugega četrtletja je ameriška vlada računala s padcem presežka v primeri s konjunktornim izvoznim presežkom lanske pomladi. Vendar pa se ni pokazalo takšno poslabšanje in sicer zaradi boljšega izvoza blaga ter manjšega uvoza nego je bil v načrtu, čeprav je bil ta uvoz v maju najvišji po l. 1937. Za drugo polovico je gotovo, da bo izvozni presežek še večji.

Prvih pet mesecev skupaj je unija izvozila za 264 milijonov več ko uvozila (lani 542). Padec izvoza za 14% proti lanskemu je bil predvsem posledica slabših cen za krmo in za bombaž. Izvoz izdelkov je le malo nazadoval, kar si je treba razložiti že z večjim izvozom strojev in letal. Zedinjene države so imele veliko korist od obo-roževanja že s tem, ker se je ta-

koj dvignilo povpraševanje po določenih vrstah ameriškega blaga, drugod pa takoj odpadla že močna konkurenca prizadetih držav. V tem pogledu vodi seveda industrija motorjev in letal, ki je samo v maju izvozila za 38 milijonov dolarjev (30% več ko lani) teh vojnih predmetov in delov. So pa še nekatere panoge, ki tudi hitreje napredujejo. Izvoz strojev je bil v petem mesecu s 44 milijoni že za 2 milijona dolarjev boljši ko v lanski konjunkturi. Močno pa je padel izvoz surovin oz. kmetijskih pridelkov. Izvoz žita se je zmanjšal od 124 na 53 milijonov dolarjev in izvoz surovega bombaža od 109 na 62. S tem se je sestava ameriškega izvoza občutno spremenila. Delež gotovih izdelkov se je v izvozu povečal od 50 na 56%, medtem ko je delež surovin padel od 18 na 14 in delež nepredelanih živil od 10 na 5%. Sestava uvoza se je v tej dobi le neznatno spremenila, znatno le pri surovinah od 29 na 31%. Uvozilo se je več kavčuka, kositra, lesa, vine, papirja in kave. Seveda je vrednost manj narasla kot količina, ker so bile cene že znatno nižje ko lani; po uradni sodbi je narasel uvoz po količini za 20, po vrednosti pa samo za 12%.

Mednarodna trgovina s trdim lesom

V št. 71. smo prikazali stanje mednarodne trgovine z mehkim lesom. Danes prinašamo poročilo po listu »Internationaler Holzmarkt« o mednarodni trgovini s trdim lesom:

Dobri posli s hrastovino

Približno dva meseca je, kar je po hrastovini zelo veliko povpraševanje na mednarodnem tržišču. Kupca sta v glavnem Anglija in Švedska. V Angliji je hrast itak vedno precej priljubljen, ne samo v pohištveni industriji, marveč zlasti tudi v notranji arhitekturi. S hrastovino obložen prostor predstavlja še vedno višek izbranosti in odličnosti. Povprašuje se najbolj po prvovrstnem mizarskem blagu večjih širin. Cene tega blaga so se v zadnjem času zvišale za približno 10%. Svetlo blago ima še vedno prednost in pri tem je zrcalni rez v ospredju zanimanja.

Takorekoč moderna je postala hrastovina na Švedskem. Prvovrstni hrastov rezani les se proda sproti; glavni dobavitelj je Poljska. V prvem četrtletju tega leta je uvozila Švedska 2704 m³ rezane hrastovine iz Poljske. Poljska je sploh največji evropski dobavitelj rezane hrastovine, kajti od celokupne količine prvega četrtletja tega leta v višini 41.870 m³ odpade več kot polovica, namreč 22.135 m³,

na Poljsko; nato sledi Jugoslavija z 8895, Francija s 4860, Rumunija s 3880 in prejšnja Čehoslovaška s 1100 m³.

Prekomorski hrast prihaja prav tako v precejšnih količinah na trg, zlasti iz Sev. Amerike. Ponudbe japonskega hrasta danes niso tako velike kot sicer; pri tem pa postavljajo Japonci višje cene, tako da so posli na različnih evropskih odjemalščih zelo skromni, zlasti ker se je japonsko blago običajno kupovalo najbolj poceni.

V splošnem se dobro prodajo remeljni za pohištvo; ponudbe so le majhne. Kot abnormalnost na tržišču hrastovine pa moramo omeniti, da se je v zadnjem času lahko kupila jugoslovanska hrastovina ceneje kot poljska, in to celo pri cif severne luke; čeprav je jugoslovanska kvalitativno boljše kot poljska.

Dobro povpraševanje po drugih listovcih

Tudi po različnih drugih listovcih, ki so bili že celo vrsto let zanemarjeni, se v zadnjem času dobro povprašuje. Zlasti se išče jasen, posebno trdnjše kakovosti; čeprav se ne more govoriti o velikem pomanjkanju blaga, vendar zadeva izpolnitev takojšnjih partij na velike težave.

Črna borza

Dr. Ante Ciko iz Splita je objavil v »J. Lloyd« članek pod gorjenim naslovom, v katerem navaja sledeče zanimive predloge proti izrodkom sedanje devizne in valutne zamenjave:

Delavnost tihotapev valut in deviz (črnborsizancev) je v zadnjem času tako krepka, da so protinjim vsi ukrepi pristojnih faktorjev malo učinkoviti. Zdi se, da so niti črne borze tako razpeljane in organizirane, da ob sedanjih okoliščinah — glede zakonitih sankcij — nobena stvar ne more ustaviti njenega razvoja v škodo naše domače valute. Najbrže se ne mislimo uvesti kazenskih predpisov, kakršne imajo druge države. Ne bomo tu razpravljali, zakaj je pač tako.

Vendar so sredstva, ki bi jih bilo treba uvesti, da se doseže pravi namen. Znano je, da iz krajev, odkoder so priseljenci, dospelajo domačim velike količine čekov in valut. Nad tem ni pravega nadzora. Valute in čeki (teh več) prihajajo v navadnih in priporočenih pismih. Vemo, da so predpisi za oddajanje odprtih pism zaradi poštne kontrole, da li ne gre naš denar v tujino. Nasprotno pa pri nas ni predpisa za kontrolo pisem, ki prispevajo iz inozemstva, kjer bi se dalo ugotoviti, ali ni uvožena v državo kakšna tuja valuta ali deviza. In vendar bi bilo to zelo važno. Če bi naša država uvedla tak način kontrole z odpiranjem pisem pred pristojnimi organi, ki bi zneske vpisovali v posebne kontrolnike, potem bi dobili natančen pregled o vsem takem dotoku deviz in valut iz tujine, zlasti iz čezmorskih dežel. Vedelo bi se tudi, kdo je prejel ta plačilna sredstva oz. kje so. Pošte bi obveščale Narodno banko o tem, pri izročitvi pisma s tako pošiljko bi pošta opozorila imetnika, da mora te vrednosti v določenem roku (recimo v treh mesecih) menjati pri pooblaščenem zavodu, ker bi bil sicer kaznovan in pa da mora prinesiti pošti o tej zamenjavi potrdilo. Ta potrdila bi končno dobila Narodna banka za natančni razvid. Kdor tega ne bi uredil, mora prositi banko za podaljšanje roka in podati razloge za to. Za kogar bi se pa ugotovilo, da je menjal pri kakem nepooblaščenem zavodu ali nepooblaščenih osebi, tega bi zadela občutna kazn. Pod pretnjo se hujše kazni bi se zahtevalo od njega, da pove ime nepooblaščenega kupca, ki bi se nato enako kaznoval. Da se prepreči izigravanje tega predpisa na pošti, naj bi bil vsak uradnik krivec takoj odpuščen iz državne službe.

S takšno strogo proceduro bi se gotovo kmalu izločila črna borza glede teh pošiljk. In teh je največ. Razen tega je pri nas dosti ljudi, ki prejema vsak mesec plače ali pokojnine iz inozemstva in ki živijo samo od tega, nihče pa jih ne vpraša, kako dobe dinarsko valuto.

Seveda pa je takšen ukrep upravičen šele tedaj, če naj se z njim res onemogoči delo »črnborsizancev«. Uverjen sem, da bo to zelo važna naloga deviznega odbora in deviznega ravnateljstva pri Narodni banki, ki sta bila pred kratkim ustanovljena. Kajti če se bo postopalo tako kot v nekem primeru (nekje sredi Dalmacije), ko je bil neki večletni obrtni član črne borze kaznovan samo z globo 120 dinarjev, čeprav se mu je dokazalo, da je izmenjal ček 40 angleških funtov, potem so vsi ukrepi iluzorni, da ne rečemo smešni.

New York v letu 1939.

Mesto, ki je postalo osrednje tržišče sveta

Letos se vrši v New Yorku svetovna razstava, in največji razstavnih predmet je, po besedah župana La Guardia, New York sam. New York je največje mesto Amerike in poleg Londona največje mesto sveta. Stoji na ozemlju, ki so ga belci 1626. leta kupili od Indijancev. V tistem letu je stanovalo tam 200 belcev. Ko so dotlej še holandsko mesto zasedli Angleži (1664.), je šlo okrog 1000 prebivalcev. Leta 1760. jih je bilo 14.000, 1790. že 49.000, 1860. že 1.175.000, na začetku tega stoletja 3.487.000, leta 1920. 5.620.000 in leta 1939. se ceni prebivalstvo mesta samega na 7.500.000 duš. S prebivalstvom okolice vred, mestnega okoliša, pa jih je več ko 12.000.000. To ogromno mesto je svetovno središče denarstva, plovbe, oblačilne industrije, tiskarstva, založništva in razne trgovine na debelo. Njujorske banke imajo vlog v vrednosti 17.617 milijonov dolarjev in so lani opravile čekovni promet nad 163 milijard dolarjev, to je 53% celotne vsote ameriškega čekovnega prometa. Skoraj 9000 ladij, domačih in tujih, je pristalo v njujorskem pristanišču 1938. leta. Njihov promet je dosegel 43% vrednosti vse ameriške inozemske trgovine. Vrednost industrijskih izdelkov (med katerimi zavzemajo izdelana oblačila 30%) se je cenila 1937. leta na 3.962 milijonov dolarjev ali 65% vrednosti vse ameriške industrijske proizvodnje. Večina knjigotštva, časnikarstva, tiskovnih agencij, radio-družb ima svoje središče v New Yorku. Trgovinski promet na debelo je znašal v letu 1935. skoraj 10 milijard dolarjev ali 22% vsega ameriškega prometa. Celotni dohodek New Yorka je znašal l. 1937. 62 milijarde dolarjev ali 10% narodnega dohodka USA, medtem ko znaša delež prebivalstva le 6%.

Mreža 125 pomorskih prog se steka v New Yorku. Investicije v plovne posle znašajo v New Yorku samem nad 900 milijonov dolarjev in plovba zaposluje 300.000 oseb. Okrog 35% (po vrednosti) ameriškega izvoza gre skozi New York, in sicer v glavnem avtomobili, hladilniki, radijski aparati, pisalni stroji itd. New York pa sprejema tudi še okrog 50% ameriškega uvoza in velik potniški promet.

Mednarodni borzni promet

Na Broadwayu in posebno Wallstreetu je središče svetovnih financ. »Curb« borza n. pr. ima 550 rednih članov, 1.116 kupčijskih zaključkov dnevno, obseg poslovanja je bil 50 milijonov delnic po povprečni ceni 15'58 dolarja za delnico. Najbolj živahne so bile družbe Electric Bond and Share, Aluminium Co., Niagara Hudson, in Ford of Canada, poleg manj znanih letalskih in petrolejskih družb. Na Wall Streetu je First National Bank — Prva narodna banka, ki ima posle večinoma s korporacijami in ne sprejema rada vlog pod 25.000 dolarjev. (Po večini so vloge nad 100.000 dol.) Delnice te banke se prodajajo po približno 1.700 dol. in banka ima več delničarjev kakor vlagateljev. V istem okraju je Njujorska efekt-na borza, ki opravi letno nešteto blagovnih zaključkov s skupno vrednostjo okoli 41 milijard dolarjev. Obseg kupčij je nekako sedemkrat večji kakor promet Curb-ske borze in obe skupaj opravita nekako 90% vseh borznih kupčij v Zed. državah. Vendar dandanes ne dosega niti ene tretjine tistega kupčijskega obsega kakor leta 1928. in samo polovico višine l. 1937. Borza ima 1.375 članov in okrog 620 borznih firm, v katerih so člani partnerji. V bližini je Chase National Bank, največja v Zed. državah, z 2.500.000.000 dol. rezerv. Na Wall Streetu je tudi privatna banka Brown Bros. Har-

riman in Co., ki je uvedla potniško kreditno pismo. National City Bank, druga po velikosti, ima 73 filialk v mestu in 71 filialk v inozemstvu in afilirana z njo je City Bank Farmers Trust Co., prva in največja trustna družba na svetu, ki upravlja posestva v vrednosti približno 1.500.000.000 dolarjev.

V New Yorku je tudi bombažna borza z letnimi transakcijami za 35.200.000 bal, ki ima torej enako velik promet v tem blagu kakor Liverpool in petkrat toliko kakor New Orleans. Tu je tudi sladkor-na, kavna in kakavna borza, borze za kovine, kavčuk, surovo svilo in kože. Ribji trg prodaja okrog 400 milij. funtov rib na leto. Ladje, ki oskrbujejo ta trg, lovijo do 250 milj daleč in izostajajo od 12 ur do deset dni.

Tudi zavarovalni posli so koncentrirani v New Yorku. L. 1938. so se cenili v New Yorku celotni dohodki zavarovalnic proti ognju in neizgodam na morju na 961 milijonov 500 tisoč dol., za zavarovanje proti neizgodam na 913 milijonov 500 tisoč dol. Aktiva vseh državnih zavaroval. družb, všteti življenjsko zavarovanje, znašajo tu nekako 24 milijard dolarjev.

Industrijski razvoj mesta

V New Yorku je zelo stara usnjarska industrija. Firme so večinoma specializirane: za gornje usnje, podplatno usnje itd. Prodaja usnja na debelo in usnjenih izdelkov je prinesla v New York leta 1935. 35 milijonov dol. in je zastajala le za Bostonom. Med najvažnejše industrije mesta spada tekstilna. 90% tekstilne industrije, s tovarnami doli do Texasa in s polmilijonskim delavstvom ima svoje središče v New Yorku. Letno se tu prodaja okoli 8 milijard

štirjaških yardov blaga. New York ima tudi posebno borzo za pohištvo. Nekako ena tretjina vseh kupčij s pohištvo (na debelo) v Ameriki se sklene v New Yorku, v vrednosti 155 milijonov dolarjev letno. Nekako 1.500 majhnih delavnic z 9.500 delavci izdeluje nekako 85% ameriške kožuhovalne vrednosti 133 milijonov dol. Seveda je N. Y. tudi središče za prodajo avtomobilov. Samo avtomobil-ska trgovina zaposluje ok. 15.000 ljudi in prodaja letno nad 30.000 novih avtomobilov v vrednosti 25 milijonov dol. New York je središče uvoza diamantov in drugih dragocenih kamnov in središče izdelovanja platinskega nakita. Prodaja dragocenega nakita v N. Y. je prinesla l. 1935. nekako 150 milijonov dol. (v vsej državi 240 milijonov dolarjev).

Tisk in reklama

New York ima 44 gledališč, ki donajajo letno nekako 15 milijonov dol. dohodka. Od 525 splošnih mesečnikov, objavljenih v Z. D., jih izhaja 350 v N. Y.; v skupni nakladi 67.000.000 iz celotne cirkulacije 100 milijonov. Sploh je tiskarstvo in založništvo po velikosti druga industrija N. Yorka (izdelovanje oblek je prva), v celotni vrednosti se ceni na pribl. 500 milijonov dolarjev letno. V N. Yorku izhaja 22 angleških dnevnikov s skupno naklado pribl. 5.500.000, 14 trgovinskih dnevnikov s skupno cirkulacijo okoli 100.000 in 29 dnevnikov v ostalih jezikih s skupno cirkulacijo 600.000 izv. Ne smemo pa pozabiti reklame, ki je izdala preteklo leto 1.530 milijonov dolarjev, od katerih je skoraj polovica prišla iz New Yorka. New York sam ima okrog 181 priznanih oglaševalnih agencij.

(Po »Fortuni«, julij 1939.)

Osebe in sistemi

Nič ni bolj značilnega ko nezadovoljstvo zaradi prevlekega vpliva, ki ga dobivajo poldržavni denarni zavodi pa tudi druga centralizirana pridobitna podjetja. Znano je, da so ti zavodi pobirali največje zneske vlog takrat, v časih največje denarne krize, ko je bilo vse naše denarništvo popolnoma brez opore prepuščeno zamrzovanju terjatev. Takrat se ni priznalo na važnih mestih, da je zasebno in tudi samoupravno denarništvo potrebno smotrno, predvsem nagle podpore in pomoči. Še manj se je seveda hotelo rešiti to vprašanje s pomočjo tistih zavodov, ki so bili dolžni skrbeti za stanje kredita v državi in za vzdrževanje in ohranitev zaupanja v narodno gospodarstvo. Ni pa bilo mogoče doseči niti nikako zboljšanje. Na vodstvu teh milijardnih zavodov so bili očitno sami najneizprosnejši centralisti, o katerih danes javnost ne najde več mile sodbe. Vprašanje je le, ali se more miselnost ljudi tako spremeniti, da ne bi postal vsakdo centralist, če vidi za svoj zavod tolikšno korist, kot mu jih nedvoumno nudi uglajeni odtočni žleb že tradicionalnega centralizma. Glede vpliva vodilnih osebosti v glavnih zavodih je poučno, kar je zapisal te dni »Jug. Lloyd« ob odhodu dosedanjega glavnega ravnatelja Poštne hranilnice dr. Nedeljkičiča. Članek: »Vrlo potrebna sprememba« pravi med drugim:

G. dr. Milorad Nedeljkičič je bil tisti, ki je po žalostnih dogodkih l. 1928. začel trobiti parolo amputacije hrvatskih krajev in v člankih napadal Hrvate, tako da je moral te članke celo v organu dr. Stojadinovića nekako ublažiti. Kot direktor Poštne hranilnice je odkrito zapostavljal hrvatske pridobitnike in združništvo ter se s tem celo bahal. On je uvedel v

bilanci PH prakso, po kateri se ni moglo nikdar izvedeti, katere kraje in koga favorizira hranilnica pri svojih kreditih ter od kod je ta ustanova dolgo vrsto let dobivala največ denarja. Svojo hrva-tofobijo je izražal nemoteno tudi v politiki namestovanja, odpiranja podružnic, odzemanja čekovnih računov (Trg. komori) itd. Ker je bil hkrati v upravnem odboru PAB-a, je jasno, da je to lahko tam še bolj gojil in da svojemu gibanju (Agr. misli) omogoči širjenje s pomočjo drž. institucij, ki bi sicer morale biti daleč od kakršnega koli politiziranja.

Ob vsem tem ni čudno — pravi člankar — da je bila novica o upokojitvi direktorja sprejeta povsod, zlasti pa na Hrvatskem, z velikim odobravanjem in z upanjem, da pride poslej v državno Pošto hranilnico duh tolerantnosti, enakopravnosti in depolitizacije. Na koncu opisuje pisec spremembo in naglašuje vrline novega generalnega ravnatelja dr. M. Markovića, ki je objektivni in izvrsten strokovnjak, kar daje jamstva za konsolidacijo v tej važni državni gospodarski ustanovi.

Politične vesti

Na blejskem posvetovanju sta bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Kjoselvanov ter naš zun. minister dr. Cincar-Marković sprejela sledeče skupno izjavo o mednarodnem položaju: 1. Obe državi bosta v svojem interesu nadaljevali politiko sodelovanja v duhu pakta o večnem prijateljstvu; 2. v najkrajšem času se sklene večje gospodarsko zblizanje Jugoslavije in Bolgarske; 3. interesu obeh držav in miru na Balkanu ustreza najbolj politika neodvisnosti in nevtralnosti; 4. potrebno je, da obe vladi nadaljujeta politiko dobrih in prijateljskih stikov s svojimi sosedi.

Uradno poročilo naših državnikov s posvetovanja na Bledu je zbudilo na Bolgarskem veliko navdušenje. Za sprejem predsednika vlade dr. Kjoselvanova se vršijo velike priprave. Udeležili se bodo sprejema tudi naši telovadci. Tisk poudarja voljo obeh držav, da se Balkan popolnoma uredi. Razgovori na Bledu so poglabili stike z bratsko Jugoslavijo.

Daladier in Bonnet sta včeraj sprejela nemškega poslanika grofa Welczka.

Poleti 100 angleških težkih bombnikov na dolge razdalje, do Bordeauxja in nazaj, so se izredno dobro posrečili. Trikotno progo 1400 km so preleteli v 4 urah in v raznih višinah. Prihodnjič bodo vaje nad južno Francijo. Naglašajo, da so te skupne vaje dokaz popolne solidarnosti obeh armad.

14. julija bodo pri francoski paradi v Parizu sodelovali tudi angleški mornarji, pehota in letala.

Po Chamberlainovem zadnjem govoru in izjavi o Gdanskju se je pričela med Anglijo in Nemčijo močna polemika o tem, kdo je poslabšal položaj in zakaj nemški tisk ne poroča o tem važnem govoru. Anglija — pravijo v Londonu — je podprla Poljsko šele potem, ko je bilo jasno, da bi se ta tudi sama borila. Zmaga nad Poljsko bi Nemčiji omogočila vsak napad.

Sovjetska Rusija je v petek poslala 230letnico bitke pri Poltavi, kjer je nekoč Rusija premagala najmočnejšo švedsko vojsko.

Nemški poslanik v Burgosu von Storer je izročil španskemu notranjemu ministru generalu Sunnerju veliki križ nemškega orla.

Proces proti bivšemu ministru Besteiru v Madridu je vzbudil veliko pozornost, ker bo od te sodbe razvidna bodoča politika proti republikanskim socialistom.

Italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana so sprejeli ob prihodu v Barcelono z velikimi častmi. Z njim potuje več višjih uradnikov. Namen tega potovanja je, da bi se dosegla priključitev Španije k vojaški zvezi Rim-Berlin.

Nemčija je vpoklicala pod orožje več letnikov. Minister dela Selte je preteklo nedeljo v nekem svojem govoru opravičil te vpoklice, češ da ta ukrep ne predstavlja nič posebnega, ker bo večina vpoklicanih zaposlena pri delih ob žetvi.

Sovjetsko-poljska pogajanja za vojno zalaganje Poljske s surovinami in orožjem se nadaljujejo ne glede na uspeh angleško-ruskih pogajanj o varnostnem paktu.

Japonska poročila iz Mongolije poročajo, da se njihova ofenziva nadaljuje čez velika močvirja. Oglasilo se je sovjetsko topništvo, ki je uničilo tudi neko bolnico. Sestreljenih je bilo enkrat 40 in enkrat 12 ruskih bombnikov, izgubili pa so Japonci samo po enega.

Kitajske čete so izvedle nagel napad proti ojačenim japonskim kolonom in jih spravile v velik nered. Pričakuje se velika bitka v Šansiju.

Kitajci so v močni ofenzivi pri Nankingu, kjer se jim je posrečilo vzeti nazaj tudi mesto Džjen Tao in pretrgati cesto proti Šanghaju.

V Šansiju so Japonci bombardirali tudi naprave angleških misij. Pogajanja glede Tienčina pa Japonci tudi še nadalje odlagajo in groze še z blokado francoskih koncesij v raznih večjih mestih.

Japonski stranki Sejukaj in Sejto sta izdali poziv za ostro nastopanje proti Angliji.

Cuenlaj, ugleden zastopnik čunkinske vlade je dejal v neki izjavi, da je kitajska narodna enotnost uspela zagotoviti Kitajcem končno zmago že v prvem letu in da bodo prešli v tem letu od malih zmag k velikim zmagam.

Vsi tuji državljani na Južnem Tirolskem so dobili ukaz, da morajo v 48 urah odpotovati. Glede pogodbe za preselitev Nemcev se ni bilo uradno izdano nobeno pojasnilo.

Vsi Zidje in inozemci na Slovaškem morajo do 29. avgusta letos registrirati svoje nepremičnine in podjetja, ker bodo sicer kaznovani s kaznimi do 50.000 kron in zaporom.

V Chileju je policija zaprla mnogo zasebnikov in častnikov zaradi sumljivih zvez in priprav.

V Mehiki je policija slučajno odkrila veliko tajno skladišče orožja, kamor se je dovažalo z avtobusi.

Slavni nemški letalec stotnik Wille se je smrtno ponesrečil pri akrobatskih vajah na mednarodni tekmi v Bruslju.

Bivšega dominikanskega poslanika Tolentina so v Barceloni aretirali. Bil je pa takoj po preiskavi izpuščen. Dominikanska vlada bo pri španski vladi ostro protestirala zaradi kršitve poslanikovih pravic.

V Albaniji je pričela delovati domača fašistična stranka, ki izdaja tudi svoje glasilo »Fasizmi«.

Manevri angleškega brodogradne ne bodo mogli vršiti v določenem obsegu, ker mnoge nove ladje še niso gotove.

barva, plesira in kemično snail obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Denarstvo

Tečaji državnih papirjev

Finančni minister je določil za državne papirje in obveznice sledeče nove tečaje:

- 2% vojna škoda po 1000 din 500,
- 7% posojilo iz l. 1921. din 100,
- 4% agr. iz l. 1921. din 60,
- 4% agr. iz l. 1934. din 60,
- 6% begluške 90,
- delnice PAB din 250,
- dalm. agrarne 90,
- 6% gozdne 80,
- 7% stabil. pos. 100.

Tečaj za zadnje našeto posojilo je 100 fr. frankov = din 222'45.

Promet Poštne hranilnice

Poročilo PH za prvo polovico leta se je dopolnilo z izkazom lepega napredka v juniju. Število vlagateljev je naraslo za 3.958 na 551.737, vsota vlog za 36 milijonov na 1.265'2 milijona dinarjev.

Čekovni promet izkazuje 52 novih računov, vsega torej 25.942; njihov promet je dosegel 8.135'7 milijona dinarjev. Gotovinski del tega prometa se ceni na 56 odstotkov. Vloge čekovnih računov znašajo 1.604'8 in so narasle za 5'8 milijona din. Skupno so vloge znašale pri PH dne 30. junija približno tri milijarde dinarjev.

Železniška tečajnica

Od 1. julija velja na postajah za tuje valute sledeče razmerje dinarja:

- nizozemski gold. 23,90,
- n. marka 17,95,
- švicarski frank 10,10,
- madž. pengő 12,85,
- lira 2,37,
- Kč 1,53,
- lev 0,55,
- drahma 0,41,
- zlati frank 14,50,
- zlot 8,42,
- fr. frank 1,23,
- b. frank 1,53,
- lej 0,35.

V solunski svobodni coni velja uradni valutni tečaj grških državnih železnic.

*

Evropske države so pričele pošiljati velike množine zlata v Ameriko, da bi si zagotovile poznejšo redno dobavo vojnih potrebščin. Doslej je bilo poslanega na ta račun za več ko eno milijardo dolarjev zlata.

Mirovni blok razpolaga že doslej s 6280 milijonov dolarjev vrednim zlatim zakladom, to je trikrat več ko antanta leta 1914. Skupno z Rusijo ima v oblasti dve tretjini svetovne proizvodnje zlata. Nevtralne države — stare — pa imajo 2290 milijonov dolarjev zaklada.

Na Daladierovo ime pošiljajo Francozi velike prispevke za obrambni sklad.

Ameriški finančni minister Morgentau je izjavil, da je zadovoljen s podaljšanim pooblastilom. Nakupi srebra po 71'11 centa za unčo se bodo nadaljevali.

Ceno tujega srebra je ameriška državna blagajna zdaj že tretjič znižala in sicer od 38'5 na 38 centov. Avstralska vlada je povečala svoje vojne kredite letos na 32 milijonov funtov.

530 milijonov dolarjev državnega dolga je odplačala Kitajska vlada v zadnjem letu; to ji daje velik ugled pri zapadnih državah in dokazuje neuspeh japonskega napada.

Konkurzi

Odpravljen je konkurz trgovca Rudolfa Zorca, ker je bila vsa masa razdeljena.

V stečajni stvari Bergodca Odorika — »Beko« v Ljubljani se za upravnika mase postavlja namesto obolelega odvetnika dr. Ažmana odvetnik dr. Albin Smole.

Konkurz trdke ing. Vrečko d. z o. z. v Ljubljani je odpravljen, ker je bila razdeljena vsa masa.

Ustavljena je po § 56., t. 2. por. zak. paravnava Franje Pristov, zas. v Ljubljani.

Končan je poravnalni postopek zas. uradnika Petra Beneša v Mariboru.

Naša trgovinska pogodba z Nemčijo

Dodatek je vključil v sporazum nova ozemlja

Ta teden je bil objavljen v državnem uradnem listu novi, dopolnilni trgov. sporazum z Nemčijo, s katerim se priključuje staremu sporazumu deloma snov naše stare pogodbe z bivšo Nemško Avstrijo, deloma pa so sprejete nove carinske postavke in oprostitve.

Med starimi določbami za ozemlje Vzhodne marke je postala krošnjarska pravica veljavna tudi za Nemčijo. Krošnjari izdelkov naše hišne industrije bodo smeli potovati z osebno legitimacijo in ne bodo plačali nikake takse za vžum. Druga določba ugotavlja vzajemne pravice naših dvolastnikov na severni meji.

Carinski dodatki

Dodatni protokol B se v nekih točkah spreminja in določa pogoje za carine prosti uvoz semena, pogoje največjih ugodnosti za nemško pivo in opisuje carinske predmete. Spremembe carinskih postavk pa vsebuje priloga A.

V nemški carinski tarifi so sledeče važnejše spremembe (v oklepaju dosedanja stopnja):

Seme rdeče detelje 9 (9) mark, konoplja, očiščena, močena itd. prosto (prosto), povrtnina presna: dinje (3), česen: od 1. julija do 31. januarja 2 (2), od 1. februarja do 30. junija 7 (7), grozdje v zabojih do 15 kg od 1. avgusta do 30. novembra 7 mark, orehi 2 (2), češnje, višnje 4 (4), sveže slive prosto, suhe slive 10 (10), samo za količino 88.000 q od 1. avgusta do 31. julija, oprosti se sveža paprika, sirkovina — (—), listnati les kakor leta 1937. v Avstrijo prost, doge q 0'30 (0'30) mark.

Ugodnostna carina za konje velja samo za pasmo in za konje iz savske in dravske banovine (Murinsulaner), kokoši 6 (6), zaklane 20 (20), fazani, jerebice 30 (30), ribe 30 (30), novo 20 mark za trapištovski sir, posteljno perje prosto, enako kože, novo je za bučno olje v sodih 4 marke, črno vino 20 mark, sardine 30 (30), kalcijev karbid prosto (po uvozu v Avstrijo 1936), lesni spirit prost, ekstrakti za strojenje prosto (uvoz v Avstrijo 1937), grebenena konoplja prosto, posoda 18 RM (uvoz Avstrije 1937), zobotrepci 15 mark, isto žebli za čevljarstvo na roko kovani 20, ostali kovani 15 mark za 100 kg (140% vsega izvoza v Avstrijo l. 1937.).

Jugoslovanska tarifa se spreminja, oziroma ima nove oprostitve za: plemenito priznato semenje prosto (prosto), cvetice z semenim stebлом 15 (15), rižev skrob zavoji do 1 kg 40 (40), nova je postavka za kandis sladkor 30 zl. din, dalje peneca vina razen šampanjca 250, bonboni 140, svileni bonboni in karamele ne polnjene 140, neomenjeni 180, kosovo maslo 29, gorčica 50, ekstrakt za juhe 100 din; ovomaltin 60, kocke in konzerve za juho 120, mleti pesek razsut ali v vrečah 0'10, kreda v naravni barvi, mleta ali prana 1'80, mavec žgan, zmlet in barvan 1'80, sveče in svečice iz voska 120, ostala mila vseh vrst in oblik 100, navadno črno loščilo v zabojih 24 in 20, ostali v zavojih za nadrobno prodajo 125, drugače 75; amonijev bikarbonat 10, ferosilicij itd. 5, galuni 5 din za do 10.000 q; natrijev nitrat surov 5 zl. din do 10.000 q, vodno steklo trdo 4, tekoče 2; ogljikova kislina tekoča 20, pasta bakren klorid 12, mlečna kislina 25, lepi za gosenice 40, nova je postavka 10 din za krvni albumin; zdravila 230 din, železaste mineralne vode 8 din nespremenjeno; kromove barve 25, pigment in lak barve 25, črnilo 60, oljnati firneži 50, firneži za lak 80, oljnati kit 12, bombažna vata kard. 25 din, enonitna bombažna preja do št. 12 surova

20, beljena 30, barvana 35, do 29: 25, 35 in 40, nad 29 do 50: 30, 40, 45, nad 50: 35, 45, 50, bombažna preja dvonitna: do št. 12: 25, 35, 40, od 12—29: 30, 40, 45, od 29 do 50: 35, 45, 50, nad št. 50: 40, 50, 55; sukanec 70, 90, 110; gladko tkivo 80, til 400, bobine 300, v določni dolžini 500, bombažne nogavice 400, 560, bombažne rute 400; strojne čipke 900, vezene na bombažni tkanini 1200, 1000; trakovi 220, 80, 282 80, 298, jutna preja večnitna do št. 7: 5 oz. 10, nad št. 7: 7 oz. 14, pasovi, cevi 85, 314, volnena nit 100, 150, pogrinjala iz odpadkov 120, koci 200, volnene tkanine 280, žamet 450, rokavice 550, robci in šali 550, lesna volna 5, goste svilene tkanine 1800, polsvilene 800, pletene svilene rokavice 2200, šali 1800, 2400, navadni

900, 1200, izdelki iz klobučevine 150, surova konjska žima prosto, z drugim 40, perilo po preji in 160 odstotkov dodatka, delno 120 oz. 100%, moški klobuki opremljeni 2'20 din kos, ženski klobuki okrašeni 6, umetno cvetje 6000 in 3000, dežniki svileni 7 kom, z držaji, okrašenimi, svileni 6, ostali 4'50, svilena obutev q 1.200, jermeni za prenos sile 160, sedlarski izdelki 250, 450, torbarski izdelki 300, 450, natega 180, kavčukova obutev 160, listi mehkega kavčuka 150, izdelki iz kavčuka 180, 200, 400, pozamen-trija 150, plošče za zagoščevanje 100, lesna moka surova 3, pluta 10, zavojni papir 15, tiskarski papir 2, modni žurnali 70, lakasto usnje 300, igralne karte 250, fotografski papir 200, pisemski papir 200. (Dalje prih.)

Povpraševanja po našem blagu v tujini

285 — New York City: Klej, zmlet in v ploščicah, iz kože in kosti.

286 — Pariz: Toporišča za metle deb. 16, 18, 20, 25 mm, bor, smreka, sirk za metle do 80 cm, kuhinjska posoda iz lesa in emajlirana, kovinska, sita, škatle za sir, kovinske tobačnice itd., magnezit, žel. oksid, hematit.

287 — Rim: Loj za deglicerinizacijo.

288 — Rotterdam: Rezanica sladkorne pese.

289 — London: Oljinate pogače.

290 — Manila (Fil.): Išče zveze z izvozniki.

291 — Hamburg: Ponuja se zastopnik za mleto papriko.

292 — Rotterdam: Hmelj za čezmorske dežele.

293 — Berlin: Konoplja.

294 — Curih: Sulfurno olivno olje.

295 — Wattignies (Lille): Rezanica sladkorne pese.

296 — Lille: Konopljo išče zastopniška tvrdka.

297 — Montevideo: Rezana bukev, jelka, bor, zdravilne zeli, sardale in sardelna mast, oreh, sli-vovka, žganje iz višenj, marelic, breskev, malin, paprika.

298 — London: Konoplja.

299 — Koloveč u Pszn: Sirkova slama (do 2 vag.).

300 — Tel Aviv: Zastopniška tvrdka išče zvez z našimi tekstilnimi tovarnami za različne izdelke iz svile in bombaža.

301 — Aleksandrija: Zastopnik vsega našega izvoznega blaga.

302 — Buenos Aires: Hrastovi sodi za vino.

303 — Amsterdam: Les in predelane kože.

*

Interesenti naj se z navedbo številke ter kraja obrnejo na »Informacijski oddelek Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine« (Obaveštajni osek Zavoda za unapređenje spolne trgovine) v Beogradu, poštni predal 818.

Cenik

za izvozno zavarovanje valute

(Nadaljevanje.)

162. koža surova 750,
162.a koža surova žrebci 3.500,
163. koža surova goveja 1.000,
164. koža surova svinjska 1.750,
165. koža surova kravja 1.000,
166. koža surova volavska 1.000,
167. koža surova telečja 2.300,
167. koža surova telečja z glavo in nogami 1.600,
168. koža ovčja bela 2.800,
168.a koža ovčja črna 3.300,
169. koža koštrunova 4.800,
170. koža koštrunova (heb.) 100 kosov 70 kg q 3.700,
171. ovčja koža 1.800,
171.a ovčja koža ostržena 2.200,
172. koža koza 2.300,
172.a koštrunova koža 2.200,
173. telečja ustrojena nebarv. 5.700,
173.a goveja isto 4.700,
174. jagnečja isto 6.600,
174.a jagnečja ustr. barv. 8.100,
175. jagnečja polpredelana 3.300,
176. koštrunova ustr. nebarv. 8.600,
177. ovčja ustr. nebarv. 4.600,
178. koža ustr. nebarv. 5.600,
179. zajčja kos 7,
180. dehurjeva kos 90,
181. jazbečja 60,
182. divje mačke 80,
183. verice 8,
184. volčja 70,
185. lisčja 130,
186. kune 1000,
187. samsara 600,
188. vidre 450,
189. goveja suha q 1.700,
190. volavska suha q 1.900,
191. telečja suha q 3.300,
192. konjska suha q 1.500,
193. svinjska suha q 2.000,
194. volna oprana 2.600,
195. volna neoprana 1.700,
195.a kratka volna neoprana 1.200,
Sveže ribe, sladkovodne:
196.a kečiga, smuč, som q 1.700,
197.b šarenka idr. 700,
198. morske ribe v sodih 500,
199. morske ribe sveže 2.000,

200. raki rečni 1.600,
201. raki morski 2.700,
202. drva 18,
203. drva nacepljena 22,
204. drva nacepljena, hrast 18,
205. jamski les 30,
206. jamski les smreka 25,
207. lesno oglje 60,
208. lesno oglje (odpadki, prah) 28,
209. stavbeni les m³ rezan, jelka, smreka, brinj (deske, letve idr.) 470,
210. isto žagano pod 2'5 m 320,
211. isto tesano (hlodi 8/8 do 28/30) 315,
212. isto okroglo (jarboli, koli, stebri-šči) do 25 cm pr. 400,
213. debela jelka, smreka 25 pr. 320,
214. borov st. les, rez. 600,
215. borov st. les, tesan 520,
209. do 215. iz Slovenije 10% ceneje
216. bukev rez. parjena 780,
217. bukev rez. nep. 580,
217.a bukev za toporišča 1—1'4 m 280,
218. bukev rezana neobr. 400,
219. gaber, hruska, češnja, rezano, tesano 550,
220. isto debela 400,
221. bukev neparjena deske do 105 cm 600,
222. testoni bukev do 2'50 m 350,
222.a testoni hrast do 2'5 m 1.100,
222.b bouls hrast 1.400,
223. stavbni hrast, rez. obr. 2.050,
223.a isto neobrobjeno 1.400,
224. isto merkantil 1.450,
225. isto okroglo merkantil 850,
226. isto okroglo 1.800,
227. isto elavonski 3.000,
228. hrastovi pragovi
kos 100—155 din 17,
kos 156—165 din 21,
kos 166—185 din 25,
kos 186—225 din 32,
kos 226—235 din 35,
kos 236—245 din,
kos 246—270 din 70,
posebni m³ din 1.500,
229. bukovni pragovi 1'8—2'4 m din 33,

230. bukovni pragovi 2'4—2'7 m din 42,
230.a bukovni pragovi od 2'6 m 54,
231. stavbni rezani oreh idr. plemeniti les za tono 2.500,
232. orehova debela m³ 2.500,
233. stavbni rezani: lipa, brest, javor m³ 775,
234. stavbni jesen rez. 1.200,
235. bukovna debela do 75 cm pr. m³ 250,
236. bukovna debela nad 75 cm 380,
237. stavbni brest, jasen, javor, hlodi 850,
238. krastove doge q 120,
238.a bukovne doge 100,
239. brzojavni drogi 7—9 m dolgi kos 100,
239. brzojavni drogi 9—11 m 150,
240. jančevi stavbni hlodi m³ 600,
241. isto pod 55 cm pr. 440,
242. les za palice q 200,
242.a les za celulozo 1'05 cm dolg, do 24 cm šir. m³ 200,
243. lub q 100,
244. šiške 350,
245. gozdni plodi — žir 100.

Zunanja trgovina

Svileni izdelki za izvoz

Iz Maribora se čuje, da namerava tekstilna tvornica Hutter in drug v Mariboru sezidati poleg dosedanjega obrata še tovarno za svilene izdelke, v kateri naj bi bilo zaposlenih kakih 300 delavcev. Blago bi se večinoma izvažalo. Pogoji za to so dani, vendar se, kakor zatrjujejo, rentira izvoz le velikim podjetjem, ki lahko izdelujejo na večje množine. Zamisel tega podjetja je treba le pozdraviti, ker se s tem zmanjša brezposelnost v Mariboru.

Trgovinska pogajanja Italije z Balkanom

Glede novega sestanka jugoslovansko-italijanskega gospodarskega odbora se poroča, da ne bo na Bledu, ker želi Italija, da bi bila v Rimu osredotočena vsa njena pogajanja za poživitev stikov z Balkanom. Kot dan sestanka se naveda 25. julij. — Kakor je naš list že objavil, predlaga Italija povečanje našega prometa in naj bi naš izvoz že v drugem letošnjem polletju dosegel vrednost 20 milijonov lir.

Tik pred tem sporočilom pa so bila končana v Rimu trgovinska posvetovanja z Romunijo. Tudi s to državo želi Italija dvigniti promet na dvakratno množino dosedanjega. Hkrati se bo trgovinska pogodba razširila na albansko območje, da bo obsegla italijansko-albansko carinsko unijo. Romunija izvažala v Italijo največ rudnin-skih olj, koruze; oljinate plodove, les in pšenico. Kupuje pa od nje največ bombažne preje, bombažnega blaga, riža in volnenih tkanin. Klirinški saldo je pasiven za Italijo do konca junija za 50 milijonov lir. Vendar je letos že v prvem četrtletju povečala svoj izvoz, podobno kot v našo državo.

Glede italijanske aktivnosti na Balkanu je važno omeniti še posebej njeno resno prizadevanje za ureditev albanskega gospodarstva. V tej zvezi je zanimiva tudi novica, da se pripravljajo v Rimu načrti za neposredno železniško progo (trajekt) z Albanijo, ki bi docela spremenil sedanje poti prometa.

*

Pocenitev prevoza za opeko se je uvedla in velja zdaj od Celja do Prevalja prevoz 100 kg 3'10 din, od Zalcia 3, v št. II iz Celja 3 din od 2. julija dalje pri količinah nad 15 ton.

Za izvoz suhe robe v inozemstvo ambulantnim obrtnikom ni treba potrdil o zavarovanju valute. (Odločba min. za finance št. 33.772/VIII z dne 7. junija 1939.)

Premog iz Kreke bodo preskusili v Vreči glede uporabnosti za koks. Poskusi na Madžarskem so že uspeli in je zato dobil premogovnik izvozno naročilo za 70 vagonov premoga.

Izvozna kontrola za prodajo lesa v Francijo naj bi se po predlogu nekih interesentov popolnoma odpravila, tako, da bi ne bile več potrebne niti dovolilnice, ki so dejansko že nekakšna kontrola.

Glede izvoza našega lesa v Nemčijo sporoča lesni osek po podatkih iz Narodne banke z dne 27. junija, da znaša naš skupni kontingent za tromesečje julij—september 30.550.000 RM. Od te vsote odpade na les 2.749.500 RM.

Ta znesek se utegne spremeniti le za toliko, kolikšna bo razlika med kontingentom in izvozom od dosedanjega tromesečja.

Cene za žito stare letine v protektoratu so po 1. juliju t. l. znižane in sicer za lansko pšenico (kleno, 79 kg/hl) na 183, za lansko rž (70 kg/hl) na 140 in za lanski oves (48 kg/hl) na 128 Kč.

46% uvoznega premoga je letos prvo tretjino leta Italija uvozila iz Anglije, ostalo pa iz Nemčije in Belgije.

Umetno svilo spodrina čedalje bolj lesna volna. Leta 1929. je dosegla svetovna proizvodnja umetne svile 434 milijonov liber, 1937. leta že 1.198 mil., lani pa samo še 990 milijonov. Najbolj je padla na Japonskem, v USA, v Angliji, Franciji, a tudi v Italiji. Volna iz lesa pa je zrastle od 7-2 mil. liber v l. 1929. na 619 mil. l. 1937. in na 951'8 milijona liber lanske leto. Največ je izdelalo Japonska, Nemčija in Italija, ki so s tem že drugič dokazale svojo gospodarsko iznajdljivost in si pomagale iz stiske.

Jugo-Čelik je prodal Romuniji, Madžarski, Češko-Moravski in Nemčiji 3 milijone ton železne rude, katero rudo izvozi v petih letih. Precej so pa naročile tudi domače tvrdke, jeseniška KID in topilnica v Capragu. Cena za rudo znaša 120 din tona Prijedor, medtem ko je veljala doslej samo 93 din, kar daje skupno razliko 80 milijonov dinarjev. »Jug. Kurir« je uverjen, da pozneje ne bomo več izvažali rude iz Ljubije, ker se bo Jugo-Čelik spopolnil za izvoz izdelane kovine. Državi je dal doslej že 2700 vagonov tračnic in materiala.

Novi rudnik mangana pri Skoplju je pričel dobavljati izvrstno 35%no rudo tvrdki »La Dalmatienne« v šibeniku za predelavo, ker daje boljši feromangan kot tuja ruda iz Južne Afrike, Indije in Grčije.

Prodaja bakra je dosegla v juniju v USA rekordno višino 66.341 ton.

Ukrajinski svet je ustanovil novo tovarno za izdelovanje naravnega kavčuka iz rastline koksagis. Tovarna bo veljala 5 milijonov rubljev in proizvajala letno 300 ton kavčuka.

Cene mleku in mlečnim izdelkom je določilo madžarsko kmetijsko ministrstvo za Budapešto s 175, za za druge kraje z najmanj 13 filerji za liter. Minimalna cena za kilogram smetane (32 % tolsče) je določena na 1 pengő, pod državnim nadzorstvom proizvedenemu presnemu maslu pa na 3 penge.

Izvoz mesnih izdelkov

»Jugosl. Kurir« poroča, da se je »Uprava Meso-Saveza« v Beogradu odločila za osrednjo organizacijo izvoza naših mesnih izdelkov v Francijo in Italijo. V Francijo se bo oddalo največ gnjati in ostalih »praških« izdelkov. Italija se za nima predvsem za slanino. Doslej so le cene za nas še prenikle. Upanje je, da se to zboljša. Omenjena uprava naglašja, da bo ta način centralizacije uspešnejši ko prodaja po ločenih tvrdkah in tvornicah.

Anketa za ureditev gorenjskega voznega reda

Tujskoprometna društva so priredila v nedeljo na Jesenicah posvetovanje z domačimi prometnimi činitelji o boljši ureditvi prometa. Zastopana društva so poslala več predlogov. Predvsem pa je bilo koristno, da so sprožili tudi vprašanje preskrbe boljših, novejših vozil. Zadnje čase motijo to važno progo tudi vztrajne zamude nemških vlakov, kar bi se s primerno intervencijo morda dalo odpraviti. Večina predlogov pa se je nanašala na zveze in na delavske vlake.

Predsedoval je sestanku inspektor Dolenc. V svojem uvodu je sporočil željo železniške uprave, da se vozni red prikroji potrebam te tujsko važne in precej industrijske pokrajine, ker bi se s tem podprl tujski promet in bi se lahko ustreglo zahtevam potnikov. Ravnatelj Tujskoprometne zveze dr. Žižek je poudaril potrebo, da se promet pospeši. V zvezi s tem so bili v večini predlogi, da se nekateri odhodni časi spremenijo. Izrabiti bi se morali pametneje brzi vlaki. Poskrbeti je treba tudi za boljše zveze z drugimi progami,

za Bohinj in za Maribor. Prereševali so se tudi nekateri starejši predlogi. Upamo, da je anketa podala dovolj umestnih predlogov. Če bi se tako preiskali vzroki večnih pritožb za vse proge, bi uprava gotovo spoznala, da brez splo-

šne modernizacije železnice pri nas ne bo več šlo. Dobiti bomo morali za prevoz delavstva in turistov motorne vlake, kolodvore pa — pričenši z ljubljanskim — brez skoparenja in če treba tudi nanovo urediti.

Obseg jugoslovanske kovinske industrije

O pridobivanju kovinskih rud v naši državi je pred kratkim poročal angleški strokovni list »The Metal Bulletin« tudi sledeče podatke:

Glede bakra prevladuje francoska družba Borskega rudnika v vzhodni Srbiji, ki pridelala letno 400 tisoč ton surovega in 12 tisoč ton elektrolitičnega bakra. Južno od Bora je pričela iskanje rude družba Alatinski, razen nje še neka češka družba, ki pa nima uspeha. V svetovni proizvodnji bakra proizvaja naša država 1,75%.

Delež našega svinca pa znaša 4,2% svetovne proizvodnje in stojimo takoj za Nemčijo. Proizvodnja cinka dosega 2,5%, največ iz Trepče in Koponika, ki cenita svoje zaloge še na skoraj 4 milijone ton ter izvažata največ v Belgijo. Trepča je odprla topilnico v Zvečanu in Šabcu, ki začne drugo leto delati. Rudniki Srednjeevropske družbe se nahajajo blizu nemške meje (1).

Glede antimona je Jugoslavija v Evropi na prvem mestu. Največje

ležišče te rude je pri Loznici. Lastnica je Montania d. d. z modernno topilnico iz l. 1938. z letno zmogljivostjo 1200 ton kovine. Angleška družba Podrinje koplje v bližini, Lisanjski rudnik pa v srednji Srbiji in na jugu z moderniziranimi napravami za 900 ton letno.

Železna ruda ima dosti ležišč (do 200 milijonov ton), pridobiva se pa slaba ruda: v Ljubiji 40 do 53%na, v Varešu 60%. Upravlja ta dva rudnika Jugočelik in se porabi skoraj vsa ruda doma.

Krom in mangan sta v obilici in še ni prave izrabe, razen pri Sarajevu, ki vso državo oskrbi z manganom, kakor angleška družba Alatinska pri Skoplju s kromom.

Za boksit je Jugoslavija izvoznica in se cenijo njegova ležišča na 90 milijonov ton, razširjen je po Dalmaciji, Hercegovini, Bosni in Črni gori. Domača družba izdeluje v majhni tovarni aluminij z letno zmogljivostjo tisoč ton.

Doma in po svetu

Nj. Vel. kralj Peter je obiskal na svojem potovanju ob dalmatinski obali mnoge kraje, kjer ga je ljudstvo povsod navdušeno sprejemalo.

Na predvečer godu Nj. Vel. kralja Petra bo vsa Budva svečano razsvetljena.

O najnovejših predlogih za reševanje našega notranjdržavnega vprašanja poročajo švicarski listi z velikim zanimanjem. Pojavil da se je nov načrt za razdelitev na štiri provinc, namreč Srbijo, Bosno, Hrvatsko in Slovenijo. Hrvatska inteligenca bi bila takoj bolj pritegnjena na višja upravna mesta, kakor je bil že imenovan za novega ravnatelja poštne hranilnice Hrvat. Izčrpano se pečajo nadalje s Stojadinovićevimi akcijami proti vladi in generalu Živkoviću.

Motodirke na Jezerski vrh in vzporedni izleti bodo 16. julija. Proga meri 4300 in je že zaslovela za gorske hitrostne dirke. Prijavljeni so najodličnejši domači športniki z motorji raznih znamk. Za izletnike pa sprejema prijave avtobusna pisarna Putnik v Ljubljani in v vseh mestih ter na Bledu.

O novih angažiranih naših dirigentov in opernih pevcev poroča včerajšnja beogradska »Politika«. V Beogradu nameravajo vzeti razen ravnatelja Polića tudi Gostića in Franca.

Ljubljanski mestni svet bo obravnaval na današnji seji razen poročil iz vseh odsekov tudi najem posojila za dograditev »Zal« in nabavo nučnih stavbenih kreditov.

Zagrebska občina je dobila pri SUZORju posojilo, iz katerega bo porabila 30 milijonov dinarjev za nove gradnje šol in socialnih naprav. Za novo kanalizacijo je določenih 6 milijonov, za sejmščiše pol milijona, za bolnico 2 in pol milijona dinarjev. Dosedanja posojila mesta znašajo od l. 1934. dalje vsega 160 milijonov. Pogoji so zadovoljivi, za kar se ima Zagreb zahvaliti svojim 5%nim blagajniškim zapisom v zvezi s konverzjskim posojilom DHB iz l. 1934.

Kongres meščanskošolskih učiteljev je bil letos v Nišu.

Izšel je nov pravilnik za državno prometno osebeje.

Zaradi protidržavnega delovanja je bila razpuščena madžarska čitalnica v Subotici.

Najboljša vina v Jugoslaviji prideluje nedvomno severnovzhodna Slovenija. Pred vojno so bila znana po vsej srednji Evropi in še daleč v svetu. Da so ostala še vedno prav tako odlična, kakor so bila nekoč, ko smo jih še na veliko izvažali, bo izpričala letošnja velika vinska pokušnja ob priliki VIII. mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Nudila bo vinskim trgovcem, gostilničarjem in restavracijam tudi najboljšo priliko za direktni stik s producenti.

Proti šušmarjem so ostro nastopili obrtniki na svojem zborovanju

v Splitu. Združenje splitskih, bračkih in hvarskih obrtnikov je zlasti protestiralo, ker je bilo od okoli 400 njihovih prijav proti šušmarjem le nekaj pozitivno rešenih. Nastopili so tudi proti temu, ker jim oblasti niso dovolile ustanovitve Fonda obrtniškega združenja, iz katerega naj bi obrtniki dobivali pomoč za primer bolezni, osemoglosti, starosti in smrti. Pač pa so osnovali Zadrugo za kredit siromašnim obrtnikom.

Tovarno za nikotin bo zgradila uprava monopola v Nišu poleg tamkajšnje tobačne tovarne. Stroji za tovarno se dobavljajo doma, razen nekih posebnih delov, ki so naročeni v Nemčiji. Ker je ljubljanska tobačna tovarna že do sedaj izdelovala tobačne ekstrakte, bi bilo treba zgraditi to tovarno v Ljubljani in ne v Nišu.

»Industrijski kurir« z dne 8. julija 1939 št. 15 poroča, da so industrijski krogi na Hrvatskem vedno bolj v skrbih zaradi vedno živahnije akcije Hrvatske delavske zveze, ko nastajajo vedno novi pokreti in akcije za povišanje plač. Te akcije, piše »Kurir«, smatrajo kot neupravičene zlasti še, ker se čuti hrvatska industrija ogroženo od industrije in institucij z drugih delov države.

Velika stavka opekarskega delavstva v Beogradu je po poročilu opekarske sekcije zbornice končana in sicer tako, da je bila vsem delavcem izplačana mezda in so bili vsi odpuščeni, s čimer se smatra, da je tudi za letošnje sezono končano delo v teh opekarnah. Kot vzrok temu ukrepu se v poročilu navaja, da so se vodila pogajanja devet dni in da so bili zastopniki delavcev vse drugo prej, samo ne opekarski delavci in niso hoteli nič vzdrževati v pečen oženj za časa pogajanj. Nasprotno pa so zastopniki delavstva trdili, da so bili pogoji dela v opekarnah nečloveški in so navajali, da je en delavec v 6 mesecih izdelal preko milijon opek, za kar pa je dobil komaj 2.800 din plačila; mezde so se gibale od 8 do 25 din dnevno.

Tovarna cementa »Split« na Majdanu je podpisala novo kolektivno pogodbo z zastopniki delavstva Hrvatske delavske zveze, po kateri se zvišajo delavske plače do 25 odstotkov in po kateri mora podjetje dobaviti letno po eno obleko za vsakega delavca.

Velika eksplozija vojneke materiala v Španiji blizu Salamanke je zajela velik del okolice. Ubityh je bilo 30, nad 200 ranjenih. Uničen je ves kraj Penaranda. Po drugem poročilu je mrtvih 300 oseb. Verjetno je, da je bila eksplozija delo upornikov.

Ker bodo volitve konec leta 1939, se pričakuje, da bosta Churchill in Eden že prej stopila v angleško vlado.

Asturski rudarji v Španiji so se uprli in se branijo v gorah. Veči-

noma so bivši republikanski vojaki, katerim so bile nove razmere do celna neznosne.

Ob dveletnici kitajske vojne oz. svojega napada poroča Japonska o doseženih uspehih: Japonci nadzorujejo 4000 km obale in vse plovne reke, pa tudi glavne ceste in železnice, uničili so 2.500 sovražnikovih letal in 26 vojnih ladij. Vojna bo trajala do l. 1941. — Glede žrtv pa dopolnjujejo v Londonu podatke z ugotovitvijo, da je bilo doslej ubityh in ranjenih nad en milijon japonskih vojakov.

Brodyjeva stranka Slovakov in Rusinov na Madžarskem je slovesno manifestirala v zahvalo za to, da so jih Madžari končno »osvobodili«, kakor je dejal v zaključnem govoru grof Teleky, predsednik budimpeštanske vlade.

Nemško-italijanski načrt za preselitev Tirolcev obsojajo angleški listi načelno in naglašajo, da pomeni ta ukrep dokaz za oster konflikt med narodoma. V knjigi Mein Kampf je avtor še posebno naglašal, da se morajo Nemci za ta kos svete nemške zemlje boriti do konca. In Andrej Hofer je bil simbol nemštva. Pa tudi vprašanje Gdanska pridobiva zdaj še večjo jasnost, ker se vidi, da velja tu ofenzivno merilo.

Pomorski predor pod Bosporom nameravajo napraviti Angleži za zavarovanje svoje redne železniške zveze z Indijo. Predor bi tekkel 35 metrov pod morskim dnem.

Zgorel je parnik »Roma«, ki je peljal 814 Židov v Palestino. Vse potnike je rešila italijanska križarka »Piume« (Reka).

V liverpulske luke je zgorel nizozemski parnik »Tapaneli« in sumijo, da so ogenj podtaknili irski teroristi, ki so povečali svoje delovanje tudi z bombnimi napadi v Londonu.

Mestna podjetja v Gdanku so odprla večino poljskih delavcev, uprava pa rekvirira mnogo zasebnih vozil.

Naših kmetijskih delavcev je zdaj zaposlenih v Nemčiji 15 tisoč, poleg njih pa še 40 tisoč Slovakov, 37 tisoč Italijanov, 12 tisoč Madžarov in mnogo Bolgarov ter Nizozemcev.

395.000 Čehov bo podrejenih nemškim upravam v mestih, kjer je samo 180.000 oseb nemške narodnosti.

Dopisnik pariškega »Journala« Robert Guyon je bil izgnan iz Italije zaradi telefonskih poročil o maršalu Badoglio.

Za nezanesljive višje nemške častnike in uradnike deluje posebno koncentracijsko taborišče št. 14, o katerem se govori, da je izredno strogo zastraženo.

V slavnostnih dneh ameriške neodvisnosti je bilo v New Yorku 612 prometnih smrtnih nesreč.

Hoover, bivši predsednik USA in nekdanji socialist Th. Norman sta napadla v svojih izjavah Roosevelta, češ da vede njegova politika naravnost v vojno.

Dobave - licitacije

Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje dobavo 11 litoželeznih in 30 železnih pokrovov z okvirom ter 91 železnih traverz, 1-30 m do 1'90 m dolgih, z direktno pogodbo na dan 21. julija t. l. — Pogoji, ozir. vsak načrt pokrovov po din 10' — v pisarni direkcije.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje dobavo 1.500 ton premogovega zdroba ali grahovca za mestno klavnico. Ponudbe je poslati do 11. avgusta ravnateljstvu mestne klavnice, kjer se tudi dobe pogoj.

PRODAJA

Začasna drž. uprava razlaščenih gozdov dravske banovine v Ljubljani proda na javni dražbi dne 27. julija v Rogatecu 4175 prn bukovih drv franko Rogatec, Sv. Rok in Dobovec.

Trgovina z Egiptom

Obisk zunanjega ministra Jahia paše je zadnje dni osvežil pri nas zanimanje za Egipt, s katerim imamo že znaten trgovinski promet. V našem izvozu je Egipt na dvajsetem mestu (med 97 državami), v uvozu pa je na devetnajstem mestu. Promet se je gibal doslej od povprečno 70 do 105 milijonov din letno in je bil saldo za nas vedno aktiven, posebno pa v l. 1937. Lani pa je naš izvoz po nekaj letih dviga spet padel na 40 milijonov din, ko je uvoz celo narastel od 34'6 na 39'7 milijona dinarjev in je presežek skoraj izginil.

Nedvomno so možnosti trgovine z Egiptom še zelo velike. Izvažali smo mu predvsem železniške pra-

gove in stavbeni les in prav pri tem se vidi silen padec. Tako smo l. 1937. izvozili pragov v količini 135 tisoč ton, lani pa samo dobrih 75 tisoč in stavbenega lesa 30'8 tisoč ton ter 15.554 ton. Močno je upadel tudi naš izvoz živine, kač-kavalja, posode, kalcijevega cianamida; dvignil se je izvoz cementa in sicer od 10.384 na 21.465 ton. Najbolj nestanovitni je izvoz živine, ki se bo moral bolje organizirati.

Uvoz iz Egipta v našo državo obsega manj predmetov, med katerimi so na prvem mestu bombaž, na drugem riž, dalje staro železo, gumi arabikum, čebula. Narašča uvoz starega železa, čečebule, bombaža. Mogli bi pa iz Egipta kupovati še več teh predmetov, posebno bombaža. S tem bi se omogočil tudi večji izvoz na to tržišče, kjer velja svobodna devizna trgovina in kjer konsum ustreznih naših izdelkov še vedno narašča. Katero blago bomo mogli prodajati, se vidi iz gornjih navedb. Trgovinska pogodba iz leta 1927. oz. 1935. omogoča večjo iniciativnost naše zasebne trgovine z Egiptom. Za to bi se pa morale zboljšati dosedanje trgovinske in prometne zveze.

Radio Ljubljana

Četrtek 13. julija: Ob 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Radijski orkester — 14.00: Napovedi — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Deset minut zabave — 19.40: Predavanje za telesno vzgojo — 20.00: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolaric) — 20.15: Prenos iz Fribourga: Beethovenov festival — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Petek 14. julija: Ob 12.00: Naše pesmi (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Radijski orkester — 14.00 in 19.00: Napovedi — 19.30: Zanimivosti o izseljencih (Jože Premrov) — 19.40: Julij v naših gorah (Janez Gregorin) — 20.00: Paganini: Sonata XI, sonata XII (plošče); gosli igra Tossy Spiwakovsky — 20.10: Kaj bi morala vedeti vsaka žena o zavarovanju (ga. Vida Peršuh) — 20.30: Večer jugoslovanske glasbe. Sodeluje Marijan Rus, član dunajske drž. opere; spremljata prof. M. Lipovšek in Radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.30: Angleške plošče.

Sobota 15. julija: Ob 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Telesna vzgoja in šport (gdč. Zlata Pirnat) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Beseda h kongresu Kristusa Kralja — 19.40: Knez Ivo Sembrski v zgodovini in legendi — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: Bolgarska lahka glasba (plošče) — 21.00: Prenos iz Italije: Mascagni: Amica — 22.00: Napovedi, poročila.

Naprodaj je 95 ha velik gozd ali pa les na panju takoj ali pozimi. Kje, pove Kmetiska posojilnica v Ljubljani.

A. Šarabon LJUBLJANA

Uvoz kolonijalne robe

Veletrgovina s špecerijo

Veleprazarna za kavo

Minizadišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzjavni naslov:

ŠARABON LJUBLJANA

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886